

Avdelningen för regelarbete och expertstöd
Ywonne Strempl, 08-730 93 79
arbetsmiljoverket@av.se

SLUTRAPPORT

Uppdrag att genomföra en kunskaps- och informationsinsats för att främja jämställdhet och motverka hot och våld i arbetslivet

**Regeringens uppdrag åt Arbetsmiljöverket enligt beslut 2009-04-02
Arbetsmarknadsdepartementet ref. A2009/1174/ARM**

Innehåll

Inledning

Bakgrund

Planering och genomförande

Redovisning av aktiviteter (redovisning av aktiviteterna 1-16 finns även i bilagor)

- 1) Kunskapsinsamling, hot och våld i arbetsmiljön*
- 2) Omvärldsanalys, hot och våld*
- 3) Medieanalys*
- 4) Intervjureportage med drabbade arbetstagare*
- 5) Kunskapsöversikt - ur ett kriminologiskt perspektiv*
- 6) Kunskapsöversikt - ur ett psykologiskt perspektiv*
- 7) Kunskapsöversikt - ur ett genusperspektiv*
- 8) Kunskapsöversikt - hot och våld inom skolans värld*
- 9) Framtagande av en kunskapsplattform - hot och våld i arbetslivet*
- 10) Genomförande av ett kunskapsseminarium*
- 11) Webbutbildning hot och våld i arbetslivet*
- 12) Revidering av temasidor på Arbetsmiljöverkets webbplats*
- 13) Omprövning av AFS 1993:2 om våld och hot i arbetslivet*
- 14) Tillsynsstöd - hot och våld och jämställdhet i arbetet*
- 15) Integrering av jämställdhetsperspektiv i tillsynen*
- 16) Nationell tillsynsinsats - hot och våld i detaljhandeln*
- 17) Slutrapport av uppdraget till Kommerskollegium*

Redovisning av medlens användande

Avslutande kommentarer

Slutrapport

Uppdrag att genomföra en kunskaps- och informationssatsning för att främja jämställdhet och motverka hot och våld i arbetslivet.

Inledning

Våren 2009 uppdrog regeringen, i regeringsbeslut A2009/1174/ARM, åt Arbetsmiljöverket att genomföra en kunskaps- och informationssatsning för att främja jämställdhet och motverka våld och hot i arbetslivet. Uppdraget skulle genomföras under 2009 och 2010 och slutrapporteras senast den 1 april 2011. Arbetsmiljöverket har inom ramen för uppdraget genomfört 17 aktiviteter. Denna rapport är en redovisning av genomfört uppdrag.

Sedan 2008 är hot och våld i arbetslivet ett av tre prioriterade områden för Arbetsmiljöverket. Verket har kunnat konstatera att förekomsten av hot och våld i arbetslivet fortsätter att vara ett allvarligt problem som utöver den oro, skada eller ekonomisk förlust som kan drabba den enskilde även innebär ansevärd samhällskostnader i form av produktionsförluster, rehabilitering och sjukersättningar. Sedan länge finns kunskaper om vilka branscher som är särskilt utsatta. Tillgänglig statistik, undersökningar och annan rapportering visar att också att problemen under senare år fått en spridning till branscher som inte tidigare uppmärksammats nämnvärt i dessa sammanhang. Utöver skillnader mellan branscher visar även statistiken på tydliga skillnader avseende mäns och kvinnors utsatthet för hot och våld i arbetet. Hot och våld i arbetslivet kommer fortsättningsvis vara ett prioriterat område för Arbetsmiljöverket.

Bakgrund

I regeringens budgetproposition (prop. 2008/09:1) betonas vikten av jämställdhet mellan män och kvinnor för att minska utanförskap och öka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Regeringen konstaterar att risken för att utsättas för hot och våld ökat på senare år där forskning och statistik pekat på att kvinnor är särskilt utsatta. Regeringen ser därför att det förebyggande arbetet med utgångspunkt från ett jämställdhetsperspektiv innebär ett bra komplement till Arbetsmiljöverkets ordinarie tillsynsverksamhet. Ökad kunskap på detta område kan öka både kvalitet och effektivitet i verkets framtida arbete.

Regeringens uppdrag till Arbetsmiljöverket preciserades med att satsningen ska ge ökad kunskap om de miljöer och situationer där risker för hot och våld kan uppstå, samt att särskild uppmärksamhet ska riktas mot branscher och yrkes-

grupper där riskerna är som störst. Uppdraget ska inriktas både mot kunskapsuppbyggnad och ökad tillgänglighet av information och råd inom området, samt att resultaten av insatserna på lämpligt sätt ska integreras i Arbetsmiljöverkets ordinarie informations- och kunskapspridning.

För uppdraget har Arbetsmiljöverket erhållit 14 miljoner kr att disponera för genomförandet. Utöver en redovisning av hur medlen använts ska Arbetsmiljöverket senast den 1 april 2011 i en slutrapport till regeringen redovisa genomförda aktiviteter med utvärdering och beskrivning av hur resultat och erfarenheter kommer tas om hand inom Arbetsmiljöverkets ordinarie verksamhet. Arbetsmiljöverket har vid två tidigare tillfällen lämnat lägesrapporter till uppdragsgivaren, den 11 juni 2010 och den 12 november 2010 (ref. 2009/14239).

Planering och genomförande

Uppdraget har genomförts i programform och för genomförandet inrättades en programgrupp vid Arbetsmiljöverket för samordning av de olika aktiviteter programmet inrymt. Den initiala planeringen innehöll sju aktiviteter men utökades med tiden till att slutligen utgöras av 17 olika aktiviteter. Aktiviteterna har i första hand genomförts av medarbetare vid Arbetsmiljöverket. Några aktiviteter har utförts av forskare vid universitetsinstitutioner efter beställning från Arbetsmiljöverket. Dessa aktiviteter har gällt framtagande av kunskapsöversikter och utbildningsplattform.

Redovisning av aktiviteter

De aktiviteter uppdraget/programmet inrymt är av olika karaktär där några primärt haft målinriktning att verka kompetenshöjande för verkets egen personal. Andra kunskaps- och informationsinsatser har haft ett direkt externt fokus där målgrupperna i första hand är arbetsgivare och arbetstagare. Några aktiviteter har haft en tydlig tillsynsriktning. Flertalet av aktiviteterna har resulterat i informationsspridning via Arbetsmiljöverkets webbplats.

Nedan redovisas samtliga aktiviteter inom uppdraget var för sig utifrån *syfte, vad som gjorts och hur resultat omhändertagits* av Arbetsmiljöverket. Eftersom flera av aktiviteterna avslutats under senare delen av 2010 har inte utvärderingar utifrån insatsernas effekter kunnat göras. För mer utförlig redovisning hänvisas till rapportens bilagor där aktiviteterna beskrivs i den mån och form de dokumenterats.

1) Kunskapsinsamling, hot och våld i arbetsmiljön (bilaga 1)

Under vintern 2009/10 genomfördes en kunskapsinsamling med det huvudsakliga syftet att samla in kunskaper från inspektörer inom området hot och våld utifrån deras erfarenheter i tillsynsarbetet. Utöver själva kunskapsinsamlingen syftade insatsen även till att ta fram bilder av vilka insatser som kan vara angelägna framöver, samt även ge förslag till riktade insatser inom området hot och våld. Ytterligare ett syfte var att samla in synpunkter på Arbetsmiljöverkets föreskrifter om våld och hot i arbetslivet, AFS 1993:2, inför omprövningsarbete.

Kunskapsinsamlingen genomfördes i form av intervjuer med 3-5 inspektörer att vid vardera inspektionsdistrikt. Insamlingen gav att det finns både en bred och djup kunskap bland inspektörerna om problematiken kring hot och våld i arbetslivet. Ett behov finns dock för särskilda utbildningsinsatser inom området samt fler kanaler för kunskapsspridning. En efterfrågan finns också beträffande ytterligare tillsynsstöd inom området för inspektörerna.

De uppfattningar om problematiken i de olika branscherna, samt även syn på trender inom dessa, som inspektörerna gav uttryck för kan beskrivas som samstämmiga. Vid förslag till framtida tillsynsinsatser kan också en samstämmighet urskiljas när det gäller skolan och myndighetsutövande verksamheter som prioriterade branscher. Av intervjuerna framgick också att hot och våld fått en spridning till branscher som inte tidigare nämnvärt uppmärksammats i dessa sammanhang och som bör ges viss prioritet i tillsynsarbetet.

Kunskapsinsamlingen är sammanställd i en rapport (bilaga1) vars innehåll spridits till hela organisationen via Arbetsmiljöverkets intranät.

2) Omvärldsanalys, hot och våld (bilaga 2)

Under hösten 2010 genomfördes en intervjuundersökning på temat hot och våld i arbetslivet med representanter från ett urval yrkesgrupper. Syftet med denna kartläggning var att titta lite närmare på vad som görs av olika arbetsmiljöaktörer inom området hot och våld på arbetsplatser. En avgränsning gjordes till branscherna *detaljhandeln, kommunal alkoholhandläggning, bibliotekarier, bevakningstjänster och fältarbetare*.

Av undersökningen framkom bland annat att brister i det systematiska arbetsmiljöarbetet ofta ligger bakom många av svårigheterna att arbeta mot hot och våld på arbetsplatserna. De intervjuade upplevde också ett behov av ökade inspektionsinsatser och en större tydlighet i reglerna både vad gäller ensamarbete och i bilagor till föreskrifterna om våld och hot i arbetslivet.

Intervjuundersökningen (omvärldsanalysen) är sammanställd i en rapport (bilaga 2) som spridits till hela organisationen via Arbetsmiljöverkets intranät.

3) Medieanalys (bilaga 3)

Under hösten 2010 genomfördes en sammanställning och analys av hur massmedia rapporterat händelser beträffande hot och våld i arbetslivet under åren 2009-10. Sammanställningen och analysen tog utgångspunkt ur ett jämställdhetsperspektiv och avgränsades till studier av *dagspress, fackpress, etermedia* och *bloggar*.

Analysen visade bland annat att den sammantagna mediebilden av hot och våld i arbetslivet inte riktigt överensstämmer med tillgänglig statistik. Det beror till viss del på nyhetsmediers snäva definition av hot och våld samt de mediedramaturgiska villkoren, där det kriminella i handlingen (som vid rån) ofta prioriteras. Samtidigt osynliggör medias framställningar av hot och våld i arbetslivet kvinnors arbetsförhållanden på olika sätt och upprätthåller mannen som arbetstagarnorm.

Mediaanalysen är sammanställd i en rapport (bilaga 3) som finns tillgänglig på Arbetsmiljöverkets webbplats under temasideorna *Hot och våld*.

4) Intervjureportage med drabbade arbetstagare (bilaga 4)

Under hösten 2010 genomfördes ett antal intervjureportage med personer som drabbats av hot och våld i arbetslivet med syfte att belysa konsekvenser för de som drabbats beträffande fortsatta arbetsliv, hälsa, vardagsliv och privatliv. Intervjureportagen avgränsades till omfatta arbetstagare inom *vård och omsorg*, samt *bevakningsbranschen*.

Intervjuerna analyserades ur ett genusperspektiv, som utmynnande i en sammanfattande text med bland annat vägledande frågor som arbetstagare, skyddsombud och arbetsgivare kan ställa för att både synliggöra och därefter åtgärda ojämlika förhållanden med avseende på hot och våld i arbetslivet. Sammanfattningen belyste även vikten av förebyggande och efterhjälpande åtgärder.

Intervjuerna är sammanställda i reportageform med tillhörande läsvägledning (bilaga 4) och finns att tillgå på Arbetsmiljöverkets webbplats under temasideorna *Hot och våld*.

5) Kunskapsöversikt - ur ett kriminologiskt perspektiv (bilaga 5)

Som ett led i den kunskapsöversikt beträffande hot och våld i arbetslivet som låg inom ramen för regeringens uppdrag till Arbetsmiljöverket uppdrog verket under 2009 åt Kriminologiska institutionen vid Stockholms Universitet att ta fram en kunskapsöversikt inom området. Syftet med översikten var att beskriva forskningen inom området utifrån ett kriminologiskt perspektiv. Resultatet är en rapport som behandlar de tre frågeområdena; *våldets omfattning och utveckling, riskfaktorer för utsatthet samt förebyggande åtgärder.*

Av rapporten framgår bland annat att det klientrelaterade våldet hittills uppmärksammats mest inom forskningen och att de våldsincidenter som sker i arbetslivet i stor utsträckning handlar om konflikter mellan arbetstagare och personer som de tillfälligt kommer i kontakt med (patienter, klienter och kunder) - inte om våld arbetskollegor emellan. Utvecklingen över tid visar att yrkesrelaterat hot och våld ökat sedan mitten av 1980-talet för att avstanna i början av 2000-talet. I vad mån ökningen speglar att fler människor blir utsatta och/eller hänger samman med en ökad uppmärksamhet och vidgad våldsdefinition är osäkert då de empiriska underlagen fortfarande är begränsade, t ex när det gäller olika yrkesgruppers rapporteringsrutiner.

Rapporten (bilaga 5) har presenterats i samband med ett för allmänheten öppet seminarium i december 2010, samt kan beställas från Arbetsmiljöverkets publikationsservice eller laddas ned från verkets webbplats under temasidorna *Hot och våld*.

6) Kunskapsöversikt - ur ett psykologiskt perspektiv (bilaga 6)

Arbetsmiljöverket uppdrog också under 2009 åt Psykologiska institutionen vid Stockholms Universitet att ta fram en kunskapsöversikt inom området. Syftet med översikten var att beskriva forskningen inom området utifrån ett psykologiskt perspektiv med utgångspunkt i psykologisk och beteendevetenskaplig litteratur som har skrivits inom området hot och våld i arbetslivet.

Utöver en statistisköversikt innehåller rapporten en definition av hot och våld och en genomgång av hur hot och våld uppstår. Den beskriver även vilka riskgrupper som finns och vilka konsekvenser som kan identifieras liksom individers möjlighet att hantera hot och våld. Översikten tar även upp organisationers möjligheter att minska risken för att anställda ska utsättas samt hur samhället kan förhindra hot och våld i arbetslivet.

Kunskapsöversikten har presenterats i samband med ett för allmänheten öppet seminarium i december 2010, samt kommer under 2011 publiceras i rapportform på Arbetsmiljöverkets webbplats under temasideorna *Hot och våld*. I bilaga 6 återges den beskrivning av uppdraget som presenterats på Arbetsmiljöverkets webbplats.

7) Kunskapsöversikt - ur ett genusperspektiv (bilaga 7)

Arbetsmiljöverket uppdrog också under 2009 åt Ekonomiska institutionen vid Stockholms Universitet att ta fram en kunskapsöversikt inom området. Syftet med översikten var att beskriva forskningen inom området utifrån ett genusperspektiv med utgångspunkt i skillnaderna mellan kvinnor och män i olika branscher och yrken. Avsikten var också att lyfta fram på vilket sätt ett genusperspektiv kan tillföra en djupare förståelse av dels sammanhangen där hot och våld förekommer, dels de institutionella förutsättningarna för att motverka våld.

Rapporten tar upp definitioner av hot och våld ur ett genusperspektiv, samt problembilder, angreppssätt och förklaringsmodeller. I förebyggande aspekter behandlas också kvinnors och mäns möjligheter att hantera utsatthet för hot och våld, samt att policyförslag lämnas.

Kunskapsöversikten har presenterats i samband med ett för allmänheten öppet seminarium i december 2010, samt kommer under 2011 publiceras i rapportform på Arbetsmiljöverkets webbplats under temasideorna *Hot och våld*. I bilaga 7 återges den beskrivning av uppdraget som presenterats på Arbetsmiljöverkets webbplats.

8) Kunskapsöversikt - hot och våld inom skolans värld (bilaga 8)

Ytterligare en kunskapsöversikt som Arbetsmiljöverket uppdragit åt Psykologiska institutionen vid Stockholms Universitet att ta fram handlar om hot och våld i skolans värld. Uppdraget som beställdes under 2010 syftar till att beskriva den psykologiska och beteendevetenskapliga forskningen inom området hot och våld i skolan ur ett jämställdhetsperspektiv.

Kunskapsöversikten tar upp frågor som *hur hot och våld uppkommer, vilka riskgrupper eller riskfaktorer finns, vilka blir konsekvenserna, samt vilket stöd som ges och till vem?* I rapporten kommer även individens möjligheter att hantera sin utsatt-

het för hot och våld att beskrivas, samt att förslag kommer ges på hur det förebyggande arbetet kan se ut.

Rapporten kommer att levereras under 2011. Den kommer då att finnas tillgänglig på Arbetsmiljöverkets webbplats under temasideorna *Hot och våld*. I bilaga 8 återges den beskrivning av uppdraget som presenterats på Arbetsmiljöverkets webbplats.

9) Framtagande av en kunskapsplattform – hot och våld i arbetslivet (bilaga 9)

Under 2009 uppdrog Arbetsmiljöverket åt Juridiska institutionen vid Umeå Universitet att ta fram en vetenskapligt grundad kunskapsplattform kring hot och våld i arbetslivet ur ett jämställdhetsperspektiv. Syftet med satsningen var att utbildningen ska ge ökad kunskap om de miljöer och situationer där risker för hot och våld kan uppstå.

Utbildningen har sin bas i socialkonstruktivistisk- och genusrättsvetenskaplig teoribildning och resultatet är en lärplattform där studenter i basgrupper kan erhålla lärarhandledd utbildning. Metoden bygger på "casemetoden" där studenterna erhåller kunskaper genom att lösa problem och svara på frågor utifrån fallbeskrivningar.

Kunskapsplattformen finns framtagen och metoden har presenterats i samband med ett i Arbetsmiljöverkets regi för allmänheten öppet seminarium i december 2010. En rapport som beskriver kunskapsplattformen ytterligare finns som bilaga 9.

10) Genomförande av ett kunskapsseminarium (bilaga 10)

För spridning av kunskaper beträffande våld och hot i arbetslivet anordnade Arbetsmiljöverket ett halvdagsseminarium i december 2010 som var öppet för allmänheten, men där riktade inbjudningar också ställdes till arbetsmarknadens parter, samt politiker. Vid seminariet presenterade ett antal forskare olika kunskapsöversikter inom området hot och våld i arbetslivet, som de tagit fram på uppdrag av Arbetsmiljöverket (se även kunskapsöversikter ovan).

Seminariet filmades och direktsändes från Arbetsmiljöverkets webbplats. Videor från seminariet finns att tillgå på Arbetsmiljöverkets webbplats under temasideorna *Hot och våld*. Seminarieinbjudan finns som bilaga 10.

11) Webbutbildning hot och våld i arbetslivet (bilaga 11)

Ett antal representanter från Arbetsmiljöverket har i ett samarbete med ett konsultföretag tagit fram en webbaserad utbildning på temat hot och våld i arbetslivet. Utbildningen, som gjorts branschoberoende, ger användaren en enkel orientering i arbetsmiljöarbetet med att förebygga risker för hot och våld. Förhållanden och moment som utbildningen tar upp är bland annat *roller och ansvar*, *risker* och *bedömning* av dessa samt förslag på *åtgärder*.

I anslutning till utbildningen har också ett självskattningsverktyg tagits fram. Verktöget låter användaren, genom att ta ställning till ett antal påståenden, skatta i vilken grad reglerna i Arbetsmiljöverkets författningssamlingar om systematiskt arbetsmiljöarbete och om våld och hot i arbetsmiljön uppfylls. Verktöget kan laddas ned från webbplatsen och i första hand tjäna som ett internt diskussionsunderlag på arbetsplatsen.

Utbildning och självskattningsverktyg finns att tillgå på Arbetsmiljöverkets webbplats under temasidorna *Hot och våld*. Bildutdrag från Arbetsmiljöverkets webbplats finns som bilaga 11.

12) Revidering av temasidor på Arbetsmiljöverkets webbplats (bilaga 12)

Under hösten 2010 har en revidering gjorts av de temasidor inom området hot och våld som finns på Arbetsmiljöverkets webbplats. Revideringen har, utöver den generella aktualiseringen av texter, bland annat inneburit förtydliganden av olika aktörers roller i arbetsmiljöarbetet, ytterligare belysning av vikten av att arbeta systematiskt med det förebyggande arbete beträffande risker för hot och våld, samt att sidan kompletterats med länkar till andra aktörer som t ex branschorganisationer.

Temasidorna finns att tillgå på Arbetsmiljöverkets webbplats via länken *Hot och våld*. Bildutdrag från Arbetsmiljöverkets webbplats finns som bilaga 12.

13) Omprövning av AFS 1993:2 om våld och hot i arbetslivet (bilaga 13)

Under hösten 2010 genomfördes en omprövning av föreskrifterna om våld och hot i arbetslivet (AFS 1993:2). Omprövningen gav att föreskrifterna ska kvarstå men i reviderad form. Som underlag för detta beslut framhöll omprövningen bland annat att föreskriften innehåller flera unika och viktiga regler inom området och att den fungerat väl och används frekvent i tillsynsarbetet. Främsta grunder för revidering är behovet av aktualiseringar i förhållande till de föränd-

ringar som skett i arbetslivet de två sista decennierna samt att föreskrifterna saknar ett genusperspektiv.

Arbetsmiljöverket planerar att påbörja revidering av föreskrifterna om våld och hot i arbetslivet under 2011. Omprövningen är sammanställd i en rapport som finns som bilaga 13.

14) Tillsynsstöd – hot och våld och jämställdhet i arbetet (bilaga 14)

Under 2010 har ett tillsynsstöd tagits fram i syfte att vägleda och verka för enhetlighet beträffande jämställdhetsperspektivet i tillsynsinsatser inom området hot och våld. Tillsynsstödet är i dokumentform och behandlar bland annat olika arbetsförhållanden och risker för kvinnor och män, var riskerna är som störst, samt ger rekommendationer om vad som särskilt bör uppmärksammas både i tillsynsarbetet och vid regelarbete inom området hot och våld.

Dokumentet är vid tidpunkten för denna rapport föremål för internremiss och därför biläggs det i sin utkastform (bilaga 14). Tillsynsstödet i sin slutliga form beräknas finnas tillgängligt på verkets intranät under april 2011.

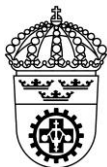
15) Integrering av jämställdhetsperspektiv i tillsynen (bilaga 15)

Under hösten 2010 har Arbetsmiljöverkets strategi från 1998 för tillsynsarbetet beträffande kvinnors och mäns skilda arbetsförhållanden reviderats. Dokumentet tydliggör Arbetsmiljöverkets definition och avsikter beträffande jämställdhetsintegrering. Det innehåller också aktuell statistik som beskriver arbetsmarknadens könsuppdelning samt ger förslag på frågor och krav som kan ställas i tillsynsarbetet.

Dokumentet är vid tidpunkten för denna rapport föremål för internremiss och därför biläggs det i sin utkastform (bilaga 15). Tillsynsstrategin i sin slutliga form beräknas finnas tillgängligt på verkets intranät under april 2011.

16) Nationell tillsynsaktivitet – hot och våld i detaljhandeln (bilaga 16)

Under 2010 (med start 2009) har Arbetsmiljöverket genomfört en samlad nationell tillsynsaktivitet riktad mot den kvinnodominerade näringsgrenen detaljhandeln och med inriktning på risker för hot och våld. Aktiviteten har hitintills inneburit drygt 2 000 inspektioner av småbutiker (1 – 5 anställda) och områden som stått i fokus har varit *kunskaper, säkerhetsrutiner, lokalutformning, möjlighet att*

erhålla snabb hjälp, hantering av pengar och uppföljande åtgärder. Aktiviteten har också inneburit att ca 3 500 krav ställts, av vilka merparten gällt brister beträffande kunskaper och säkerhetsrutiner. En projektrapport från november 2010 finns som bilaga 16.

Tillsynsaktiviteten är planerad att fortsätta även under år 2011 och då även inkludera butiker med upp till nio anställda. En prioritering kommer göras av butiker med värdesaker (ex guldsmedsbutiker och pantbanker), kvällsöppna butiker och butiker i särskilt riskutsatta områden.

17) Slutrapport av uppdraget till Kommerskollegium

Föreliggande rapport utgör slutrapport av regeringsuppdrag att genomföra en kunskaps- och informationssatsning för att främja jämställdhet och motverka hot och våld i arbetslivet.

Redovisning av medlens användande

Regeringen har för uppdraget låtit Arbetsmiljöverket disponera högst 14 miljoner kr. En fördelning för de två åren gjordes där regeringen tillförde verket 4 miljoner kr för år 2009 och 10 miljoner kr för år 2010. Medel som inte förbrukats skulle för vardera året återbetalas till Kammarkollegiet. Arbetsmiljöverket har för uppdraget förbrukat närmare 10,7 miljoner kronor och har därför i mars 2010 återbetalat drygt 2,3 miljoner kr och kommer under mars 2011 återbetala ytterligare knappt en miljon kr.

Tabell 1. Kostnadsöversikt för uppdrag att genomföra en kunskaps- och informationssatsning för att främja jämställdhet och motverka hot och våld i arbetslivet.

Fördelning av kostnad inkl. OH

Kostnader för personal	6 083 982 kr
Kunskapssammanställningar	3 018 000 kr
Resekostnader	176 472 kr
Övriga kostnader	1 414 575 kr
Summa kostnader 2009-2010	10 693 029 kr
Återbetalning avseende 2009	2 329 652 kr
Kvarstående återbetalning avseende 2010	977 319 kr
Tilldelade medel 2009-2010	14 000 000 kr

Den stora kostnadsposten av anslaget är personalkostnader. Uppdraget har involverat en mängd medarbetare vid Arbetsmiljöverket, inte minst inspektörer i samband med den nationella tillsynsaktiviteten mot detaljhandeln. Under hösten 2010 har två personer projektanställts för att leda några av aktiviteterna. En annan större kostnadspost har varit de uppdrag som lagts ut vid forskningsinstitutioner i syfte att ta fram kunskapsöversikter och en utbildningsplattform, ca tre miljoner kr. I posten *övriga kostnader* i tabellöversikten ovan ingår bland annat konsultkostnader i samband med framtagning av underlag för webbutbildning, samt för konferens, kurs och utbildningsverksamhet.

Avslutande kommentarer

Uppdraget har gett Arbetsmiljöverket möjlighet att kraftsamla resurser för ett angeläget arbetsmiljöområde. Utöver de produkter de olika aktiviteterna genererat har arbetet också inneburit att frågorna fått stor uppmärksamhet bland Arbetsmiljöverkets medarbetare, vilket sannolikt varit kompetenshöjande i sig. Inte minst av den anledningen att många har varit direkt involverade i uppdraget. Arbetet med uppdraget har också under gång gett uppmärksamhet åt frågorna ute på arbetsmarknaden. Dels genom olika presentationer om uppdraget till partsråd, branschorganisationer och i andra sammanhang och dels genom de samarbeten Arbetsmiljöverket haft med representanter för bransch- och yrkesgrupper i de olika aktiviteterna.

Arbetsmiljöverket kommer under 2011 ge den nationella tillsynsaktiviteten riktad mot hot och våld i detaljhandeln en fortsättning. Under våren 2011 kommer även en nationell tillsynsaktivitet på temat *hot och våld vid myndighetsutövning* påbörjas. Aktiviteten är planerad att pågå i tre år och kommer bland andra riktas till myndigheter som Kronofogdemyndigheten, Migrationsverket, Polis, Tullverket, Skattemyndigheten, Åklagarmyndigheten, Domstolsverket, djurskyddsinspektörer, alkoholhandläggare, miljöinspektörer, socialtjänstemän, överförmyndare, mm.